

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ sint poenæ ferendæ, vel ipso iure impositæ simoniacis. punct 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

quarto sequitur, & tenet vt probabile Tolet. lib. 5. sum. c. 90. n. 5. sine. Lessius absolute lib. 2. cap. 35. dub. 8. & 19. n. 17. & consentit. Suar. c. 50. num. 42. sine. in casu quo non possit adiri superior, qui prauam voluntatem impeditur.

Ratio est, quia Ecclesia secundum probabilem sententiam habet ius iustitiae commutativae, vt electores magis dignum eligant, vel saltem electio dignioris debita est Ecclesiae titulo iustitiae legalis, aut fidelitatis. Ergo electoribus propensio hoc ius infringere, potest pecuniam tribuere, vt ab illa propensione, & iniuria inferenda desistant. Quia tunc non das pecuniam tanquam pretium electionis, sed sub onere electionis in satisfactionem auaritia electorum, & in eorum sustentationem. Ex quo fit nullo modo licere tibi praeveneri peccato, vel muneribus electores eo colore ne eligant indignum, quando non apparet illos propensos esse ad pravam electionem faciendam; ceteris enim tunc dare pecuniam sub onere electionis, nulla causa legitima excusante, quod est simoniacum.

9. Sed quid, si vnus tantum reperitur idoneus, licet tibi obesse pretium, vt eligatur, postea quod electores velint in alios inclinare; Negat Suar. lib. 4. cap. 50. n. 41. quia daretur pro eius electione, quod est simoniacum, sed debet offerri (inquit) sub conditione, vt non eligatur indignus. At non est necessarium hunc scrupulum iniecerit, sed absolute poteris dare talem pecuniam, vt eligatur ille dignus non tanquam pretium electionis, sed tanquam mortuum tollens pravam illam electionem, & affectum electorum. Quare est electores pecuniam recipiendo simoniam committant; quia non habent causam legitimam, quae talem receptionem honestet. At tu liber es à tali peccato; eo quod in redemptionem vexationis iniustae, & remotionis impedimento legitima electionis tribuas; Sic Lessius lib. 2. de iustit. c. 35. dub. 19. n. 14. Basil. de Leon lib. 5. de matr. c. 14. §. 6. n. 43. Soto Nauarr. Tol. & Valent. supra.

10. In aliis vero materiis extra beneficia clarius procedit redemptio vexationis, si vere iniuste, seu iniuste vexaris. Vnde si iudex tibi neget absolutionem à censura, quam debebat concedere, poteris pecunia ad illius concessionem obligare; quia non das pecuniam in pretium absolutionis, sed sub onere absolutionis in satisfactionem auaritia; Sic Glossa cap. ad aures cap. dilectus et. 1. de Simonia, Panormit. Felin. Praepost. & alij. 1. q. 1. in princ. Hostien. in sum. tit. de simonia. Turres. in cap. nullus Episcopus, 1. q. 1. vbi glossa sapienter habet in 4. q. 2. art. 2. proposit. 7. Suar. c. 50. n. 43. Ratio est, quia hoc honorari facile potest, & nullibi inuenitur expressè prohibendum, ergo, &c. Excepit electiones ad Cathedras in vniuersitate, in quibus non potes electoribus pecuniam dare, vt tibi Cathedram concedant, quamvis intelligas esse digniorem; quia hic modus repellendi vexationem in iis oppositionibus ob grauisima inconuenientia, quae inde oriri possunt, videtur prohibitus.

PUNCTVM XXI.

Quae sint poenae ferendae vel ipso iure impositae simoniaci.

SVM MARI VM.

1. De poenis ferendis quid iura statuunt.
2. Poena ipso iure lata nulla sunt, nisi simonia fuerit commissa in ingressu Religionis, in Ordine, & beneficio.
3. Proponitur obiectio: & fit illi satis.

1. DE poenis ferendis à iudice propter simoniae crimen non potest aliqua regula praescribi; cum pro qualitate criminis poena infligi debeat, vt bene notauit Salzedo in sua pract. crim. c. 91. pag. 269. & alijs relatis Menoch. de arbit. casu 401. in fine. Generaliter tamen aliqua poena ex iure ipso veniunt imponendae. Nam ex dispositione Alexandri III. & Innocentii III. Simoniacus in beneficio deponendus est ad officio, & beneficio: vt in cap. de hoc de simonia. & in cap. cum super, de confessis. Quod tamen intelligi debet, quando crimen est in iudicio probatum. Et absolute quilibet simoniacus si probetur deponendus est (hoc est) ab Ecclesia Dei debet eliminari, atque repelli: vt cauetur in cap. si de simonia. & expressè in cap. erga simoniacos 10. 1. q. 1. vbi dicitur, deponendos esse Apostolica auctoritate laicos. Non tamen est constans inter doctores, an haec poena depositionis imponenda sit pro qualibet simonia, non solum quando via accusationis proceditur, sed etiam quando via inquisitionis: Videndi sunt Hostien. in sum. tit. de simonia. §. qua. ana. Abbas. in c. inquisitionis. De accusationibus Redoan. 4. p. c. 9. à num. 15. Certum tamen est pendente infamia propter accusationem, vel inquisitionem, à monasterio altaris acceri debere. & in c. accusatum, c. quatuor de simon. Quod si delictum sit secretum, & occultum, non est deponendus, est iudici constet, sed poenitentiam

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars III.

secretam debet iniungere, vt in c. ex tua de Simon. Vide Hostien. supra. & Gregor. Lopez leg. 1. 1. §. seq. tit. 17. part. 1.

Infamia vero imponi potest pro quacunque graui simonia, constat ex Glossa in c. ex diligenti de simonia, verbo infamia, vbi Panormit. à n. 6. & doctores alij. & in c. de simonia e. eodem tit. & colligitur ex c. sane 15. q. 1. & in c. ult. 1. q. 3. dicitur, nota infamiae percellantur. Probabile tamen est non posse hanc poenam imponi, nisi casu quo via accusationis procedatur, iuxta c. sane 15. q. 1.

De alijs vero poenis excommunicationis scilicet, suspensionis, & interdicti non ita feruntur à iudice, esse possunt imponi iuxta Textum supra relatos, & referendos.

2. De poenis ipso iure latas affirmandum est nullam esse impositam committentibus simoniam, nisi simonia fuerit commissa in ingressu Religionis, & in Ordine, & in beneficio, docet Syluest. verbo simonia, q. 19. Nauarr. c. 23. n. 41. v. golin. tab. 1. c. 12. & tab. 4. c. 3. Lessius lib. 2. c. 35. dub. 23. Suar. lib. 4. c. 55. n. 5. & alij ab eisdem relati. Ratio huius conclusionis est, quia neque in decreto, neque in decretalibus inuenitur textus imponens ipso iure censuram, vel poenam aliquam simoniaci, vt rectè expendit Suarez supra. Quod verò pro illis tribus poenis impositae sint ipso facto postea videbimus.

3. Dices in extranea 2. de Simon. edita à Paulo II. quae incipit cum deest abito, renouantur censurae omnes, & poenae in antiquioribus iuribus latae, & addit Pontifex, quas ipso facto eos incurtere volumus. Cum autem in iure antiquo multae essent simoniaci imponendae, vt constat ex c. reperiantur c. erga, c. quicquid, cap. nullus Episc. cap. baptizandi cum alijs 1. q. 1. & c. ultim. 1. q. 3. & c. de hoc, ex veniens de simonia, sit sane eiusmodi suspensiones, depositiones, seu priuationes, ac excommunicationes, & interdicta imponenda simoniaci, modo esse imposita ipso iure, & na tenet Garcia 8. p. de benef. cap. 1. num. 44. & specialiter de excommunicatione docet Soto lib. 9. q. 8. art. 2. quod in supradict. extranea in §. statuentes dicitur: vnicuique, & singuli, qui quomodolibet dando, vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat mediatorum extiterint, sed procurauerint, sententiam excommunicationis incurtant. Cum ergo verba haec generalia sint, neque ad vllam materiam videantur restricta, & efficitur ex vi illorum quemlibet committentem simoniam incurtere excommunicationem Papalem.

Respondeo cum Suar. supra. & Felino in c. de simoniaco de simonia illis verbis, quas ipso facto incurtere volumus, voluisse Pau. iuxta secundum, vt simoniaci occultis incurtant eas poenas (si aliquae sint) quae publicis impositae de facto essent secundum ius antiquum. Cum autem probabile sit nullam esse poenam ipso iure impositam secundum ius antiquum etiam publicis simoniaci: fit vt neque modo occultis sit poena aliqua imposita ex vi illorum verborum. Adde, si ex illis verbis censuratae, quae erant ferendae iure antiquo; nunc essent latae ipso iure, vt dicit Garcia, etiam poenae depositionis, & priuationis beneficiorum essent nunc ipso iure latae; siquidem extraneagens aequè de omnibus locuta est, vt manifestè constat. Hoc autem nullus est ausus affirmare, aliàs omnes simoniaci in Ordine, & in beneficio essent ipso iure depositi, & priuari omnibus beneficijs; cum haec sint poenae ferendae pro iis criminibus. Deinde si ex illis verbis intenderet Pontifex omnes simoniacos incurtere ipso facto poenas quae iure antiquo erant ferendae, frustra stabiliter specialiter pro simoniaco in Ordine suspensionem, & pro simoniaco in beneficio excommunicationem haec poenae iure antiquo imponebantur ferendae, vt constat ex supradictis textibus. Efficitur ergo ex illis verbis nullam poenam incurtere simoniacos ipso facto praeter eas (si aliquae erant) quae secundum ius antiquum essent ipso facto impositae. Quod verò de excommunicatione specialiter dicitur, in §. statuentes; intelligi debet iuxta praemissa. Praemiserat enim Pontifex sermone de simonia commissa in beneficijs officijs Ecclesiasticis, & subdit: Qui quomodolibet dando, & recipiendo simoniam commiserint (vtrique in beneficijs, & officijs Ecclesiasticis) aut quod illa fiat mediatorum extiterint, aut procurauerint, sententiam excommunicationis incurtant, à qua nisi à Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolui, praeterquam in mortis articulo: & in hac explicatione consentit etiam Garcia 8. par. c. 1. num. 44. sine.

Hinc fit committentem simoniam in accipiendis, vel conferendis sacramentis praeter ordinem, in consecrationibus, benedictionibus, dispensationibus, delegationibus, & iurisdictionibus concedendis: Itemque in venditione, emptione, & redemptione, aut commutatione pensionis, vel Vicariae temporalis, nullam poenam ipso iure incurtere; quia non committit in Ordine, beneficio, aut ingressu Religionis; pro quibus solum poenae impositae sunt ipso iure.